EUROPAR BATASUNAREN ETA ERRESUMA BATUAREN ARTEKO HARREMANEN ESPARRU BERRIA

Erresuma Batuko bulegoa 2021eko otsailak 3

Aurkibidea

Sarrera	03
Ondasunen merkataritza	06
Zerbitzuak ematea	15
Kontratazio publikoa	18
Establezimendu komertzialak	20
Mugikortasuna	22
Europako programak eta lankidetza	25
Bibliografia eta esteka interesgarriak	27

Abenduaren 24an, ia 10 hilabeteko negoziazioen ostean, Europar Batasunak eta Erresuma Batuak elkarrekin sinatu zuten Merkataritza eta Lankidetza Akordioa, bi aldeen arteko harreman-esparru berri bat arautzen duena. Akordio hori indarrean sartu zen 2021eko urtarrilaren 1ean, behin bukatu ondoren Erresuma Batuak izan duen trantsizio-aldia Europar Batasunaren araudien menpe jarduteko, nahiz eta 2020ko otsailean utzi zion estatu kide izateari.

Oso garrantzi handiko akordioa da, eragozten duelako Erresuma Batua modu desordenatuan ateratzea Europar Batasunetik eta arindu egiten duelako Brexitak merkataritzan duen eragin negatiboa. Nahiz eta Erresuma Batuaren eta Europar Batasunaren arteko Merkataritza eta Lankidetza Akordio berriak inolaz ere ez duen berdinduko Erresuma Batua Europar Batasuneko kide zenean bien artean zegoen lankidetza-maila, merkataritza libreko akordio tradizionalak baino askoz harago doa.

Akordio hori ez da Europar Batasunaren eta Erresuma Batuaren arteko harreman berrien erreferentzia-testu bakarra. Badira beste bi testu garrantzitsu ere kontuan hartu beharrekoak:

Europar Batasunaren eta Erresuma Batuaren arteko **Erretiratze Akordioa.** Indarrean sartu zen 2020ko otsailean eta, besteak beste, hauek arautzen ditu: herritarren eskubideak, Trantsizio Aldia, eta Erresuma Batuak Europar Batasunarekin dituen obligazioen Likidazio Finantzarioa.

Irlandari eta Ipar Irlandari buruzko Protokoloa: Erretiratze Akordioaren zati bat bada ere, aipamen berezia merezi du. Protokoloak estatus berezia ematen dio Ipar Irlandari, zeina salgaien merkatu bakarrarekin eta aduana-batasunarekin zerikusia duten Europar Batasuneko arau-multzo baten mende geratzen baita.

Nahiz eta Merkataritza eta Lankidetza Akordioa urtarrilaren 1ean sartu zen indarrean, bere aplikazioa probisionala izango da harik eta Europako Kontseiluak eta Europako eta Erresuma Batuko parlamentuek behin betiko berresten duten arte.

Zer da Merkataritza eta Lankidetza Akordioa?

- 1. Merkataritza libreko akordioa.
- 2. Lankidetza ekonomia, gizarte, ingurumen eta arrantza gaietan.
- 3. Lankidetza herritarren segurtasunerako.
- 4. Gobernantzarako esparru orokorra.

Akordioak ez du barne hartzen bloke bien arteko lankidetzarik kanpo politika, kanpo segurtasun eta defentsa arloetan. Era berean, Akordioak ez ditu bere baitan hartzen finantza-zerbitzuen arloko baliokidetasunei buruzko erabakiak, Erresuma Batuko datu babeserako araubidea egokitzeari buruzko balizko erabakiak, eta ezta ere **Erresuma Batuko** osasun-araubidea eta araubide fitosanitarioa ebaluatzeko erabakiak **Europar Batasunera** elikagaiak esportatzeko baimena duen hirugarren herrialde gisa zerrendan sartua izateari begira.

EBren eta Erresuma Batuaren arteko Merkataritza eta Lankidetza Akordio berria

Merkataritza, ekonomia, gizartea, ingurumena eta arrantza

Merkataritza librea, bidezkoa eta jasangarria

- Salgaien merkataritza, muga-zergei eta araudiei buruzko lankidetza barne
- Zerbitzuak eta inbertsioak
- Merkataritza digitala, jabetza intelektuala eta kontratazio publikoa
- Lehia legalerako eta jasangarritasunerako arauak

Konektagarritasuna, jasangarritasuna eta aukera partekatuak

- Garraioa
- Energia
- Arrantza eta baliabide naturalak
- Koordinazioa Gizarte
 Segurantzaren arloko gaietar
- Europar Batasunaren programak
- Lankidetza tematikoa

Hiritarren segurtasuna

- Lankidetza judizial eta poliziala zigor arloan
- Oinarrizko eskubideen eta datu pertsonalen babesa
- Datu-trukea
- Kapital-zuritzearen prebentzioa

EBk har ditzakeen alde bakarreko neurriak

Ez daude negoziazioen mende

- Datuen babeserako araubidea egokitzeari buruzko erabakiak
- Erresuma Batua hirugarren herrialdeen zerrendan sartzea osasun-araubideari eta araubide fitosanitarioari dagokienez
- Finantza-zerbitzuen arloko baliokidetasunak

EBren eta Erresuma Batuaren arteko gobernantza-esparru berria lankidetza iraunkor baterako

- Balore partekatuak eta oinarrizko elementuak
- Asoziazio Kontseilua
- Desadostasunak konpontzea, araudiak eta zigorrak betetzen direla bermatzeko mekanismoak
- Aldizkako berrikuspenak

Txosten honen asmoa da labur eta erraz azaltzea zer eduki daukan gure enpresen eta Erresuma Batuaren arteko merkataritzari gehien eragiten dion akordioak. Horretarako, sei esparru bereziki garrantzitsu aztertuko dira, nahiz eta arreta gehiago emango zaion ondasunen salerosketa arloari:

- 1. Ondasunen merkataritza.
- 2. Zerbitzuen prestazioa.
- 3. Kontratazio publikoa.
- 4. Merkataritzako establezimenduak.
- 5. Mugikortasuna.
- 6. Europako programak eta lankidetza

Muga-zergak eta kuotak

Europar Batasunaren eta Erresuma Batuaren arteko Akordioa harago doa Europar Batasunak beste hirugarren herrialde batzuekin, esaterako Kanada edo Japoniarekin, sinatu dituen merkataritza libreko azken akordioak baino, muga-zerga eta kuota nuluak ezartzen baititu salgai guztietarako. Hori bereziki garrantzitsua da salgai sentikorren kasuan, hala nola nekazaritza eta arrantzako produktuen kasuan. Adibidez, Akordiorik egon ez balitz, haragi edo esneki produktu jakin batzuen esportazioek %40tik gorako muga-zergak jasango zituzten, Munduko Merkataritza Antolakundearen muga-zergen arabera, edo %25ekoak kontserbako arrainaren kasuan, norabide bietan. Ibilgailuen esportazioek ere %10eko muga-zerga jasango zuten.

Lehentasun komertzial horiez baliatzeko, enpresek derrigor frogatu behar dute beren produktuek betetzen ¬dituztela «jatorri-arauen» arloan aplikatu beharreko baldintza guztiak. Horrek bermatzen du Akordioari jarraituz emandako lehentasun komertzialak onuragarriak izango direla Europar Batasuneko eta Erresuma Batuko operadoreentzat eta ez beste herrialde batzuetakoentzat, hartara elusioa saihesten delarik. Arauen betepena errazteko eta burokrazia gutxitzeko, Akordioak aukera ematen die merkatariei salgaien jatorria autozertifikatzeko, eta «metatze osoa» aurreikusten du (esan nahi baita, merkatariek jakinaraz dezakete ez bakarrik zein diren erabilitako jatorrizko gaiak, baina baita ere transformazioa Erresuma Batuan egin den ala Europar Batasunean).

Beraz, Euskaditik Erresuma Batura esportaturiko produktu batek muga-zergak ordaindu beharko lituzke kasu hauetan:

Esportatutako produktuaren jatorria Europar Batasuna ez denean.

Esportatutako produktuaren jatorria Europar Batasuna denean, baina arau-dibergentzia bat gertatzen denean, zeinaren ondorioz alderdi bat desabantaila-egoeran aurkitzen baita (alde bakarreko muga-zergak ezartzea errepresalia gisa).

Esteka honetan ikusi daitezke Erresuma Batuak urtarrilaren 1etik aurrera ezarri dituen muga-zergak. Salgaien jatorri-arauak zehazteko, Europar Batasunak enpresen eskura jartzen du ROSA izeneko tresna (Rules of Origin Self-Assessment).

Ipar Irlandaren kasuan inolaz ere ezingo dira aplikatu ez muga-zergak eta ez kuotak, Ipar Irlanda Europako ondasunen merkatu bakarraren barruan geratu delako.

Jatorri-arauak

Jatorri-arauek produktuen "nazionalitate ekonomikoa" zehazten dute, produktu horiek hainbat herrialdetako osagai edo materialekin fabrikatuta daudenean. Arau horiek beharrezkoak dira ziurtatzeko merkataritza libreko akordio batean adostutako abantailez baliatzen diren salgaiak Europar Batasunean edo Erresuma Batuan fabrikatu direla, edo, gutxienez, prozesatuak izan direla neurri handi batean hitzarmena sinatu dutenen lurraldean.

Merkataritza eta Lankidetza Akordioak operadore ekonomikoei ezartzen dien exijentzia da bete ditzatela Europar Batasunarekin sinatutako merkataritza libreko beste akordio batzuetan ezartzen diren jatorri-arau aplikagarriak. Horregatik, Europar Batasunetik kanpo salerosten duten enpresei ezagunak zaizkie jatorri-arauetan eskatzen diren prozedurak.

Lehentasunezko tratu horretaz baliatzeko, esportatzaileak baldintza hauek bete beharko ditu:

Esportatutako produktuak jatorriz Europar Batasunekoa izan behar du. Informazio gehiago nahi izanez gero, <u>begiratu esteka honetan</u>. Produktuen jatorriari buruzko zalantzaren bat balego, edo segurtasun juridikoa nahi bada, posible da eskatzea jatorriari buruzko erabaki lotesle bat (<u>IVO</u>).

Produktua zuzenean bidali behar da Erresuma Batura ("aldaketarik ez" araua errespetatu behar da, eta horrek esan nahi du hirugarren herrialde batean egindako prozesatze edo aldaketak mugatua izan behar duela).

Inportatzaileak "jatorriari buruzko jakinarazpen" bat eskatu ahal izango du froga gisa (Article ORIG.19), zeinetan sartuta egon beharko den Akordioan eskatzen den informazioa (Annex ORIG-4). Jatorriari buruzko komunikazioak esportatzailearen identifikazio-zenbaki bat izan beharko du.

Akordioak mekanismo batzuk ezartzen ditu errazago egiteko jatorri-arauen betepena:

Jatorria "metaketa" bidez lortzea, Erresuma Batuko eta Europar Batasuneko materialekin egindako ekoizpen konbinatutako kasu jakin batzuetarako. Halere, ez da erregelarik ezarri "metaketa diagonala" egiteko alderdiek aldebiko itun propioak izan ditzaketen beste herrialde batzuekin.

Jurisdikzio batean edo bestean jatorria duten produktuei lehentasunezko tratamendua aplikatzeko eskaera aduanako inportazio-aitorpenean egin beharko da, eta posible da itzulketak gertatzea "a posteriori", aitorpena egin ez bada.

Lehentasunezko jatorria aplikatzeko eskaerak oinarritzat izan dezake esportatzaileak egindako jatorri-aitorpen bat. Aitorpenak bere baitan har dezake bidalketa bakar bat zein bidalketa sorta bat (guztiak berdinak), denak ere aitorpenak estalitako epean eginak eta gehienez ere 12 hilabeteko epean. Orobat egin daiteke inportatzailearen azterketa baten bidez.

Hitzarmenaren indarraldiko lehen urtean malgutasun handiagoa emango zaie operadore ekonomikoei, salgaien jatorria frogatzeko behar den dokumentazioa lor dezaten.

Esportatzailearen erantzukizuna da ziurtatzea betetzen direla behar diren baldintzak, jatorriari buruzko jakinarazpena egitea, eta ziurtatzea emandako informazioa zuzena dela. Badago baita ere aukera lehentasunezko tratua emateko inportatzaileari, baldin salgaiaren jatorria frogatzeko gauza bada eskura duen informazioan oinarrituta (Article ORIG.18).

Erresuma Batura esportatu ahal izateko, beharrezkoa izango da REXen (Esportatzaileen Erregistro Sisteman) erregistratzea. Ez da beharrezkoa izango REXen erregistratzea 6.000€-tik beherako balioa duten bidalketetarako. REX sistemari buruzko informazio gehiago nahi izanez gero, begiratu esteka honetan.

Erresuma Batuan jatorria duten material edo osagaiekin Europar Batasunean ekoitzitako ondasunak ez dira hartuko Europar Batasuneko jatorrizko ondasuntzat hirugarren herrialdeekiko merkataritzan. Horregatik, produktu horientzat ez dira aplikagarri izango Europar Batasunak beste herrialde batzuekin sinatuak dituzkeen lehentasunezko merkataritza-akordioak.

Neurri iragankorrak:

Nola Akordioa onartua izan den indarrean sartu baino egun gutxi batzuk lehenago, zailago gertatu zaie eragile ekonomikoei jatorri-arauek eskatzen duten ziurtagiri dokumentatua betetzeko egokitze prozesua. Horregatik, Batzordeak neurri iragankor batzuk hartu ditu indarrean egongo direnak 2021. urte amaierara arte. Neurri horiei esker Europako esportatzaileak jatorri-deklarazioa egin dezake eskura daukan informazioan oinarrituta, nahiz eta geroago jaso bere hornitzailearen adierazpen formala.

Halere, esportatzailearen ardura izaten jarraitzen du ziurtatzea zuzenak direla bai adierazpena eta bai barruan daukan informazioa. Hornitzailearen aitorpena ere 2022ko urtarrilaren 1a baino lehen lortu beharko du; bestela, inportatzaileari jakinarazi beharko dio jatorriaren gaineko komunikazioak ez daukala bere burua justifikatzeko dokumentaziorik.

Autoziurtapen modu horrek salerosketak erraztuko ditu Akordioaren indarraldiko lehen urtean, eta behar den malgutasuna emango du salgaien jatorria frogatzen duten dokumentuak eskuratzeko.

Aduanak eta Tramiteak

EORI zenbaki bat lortu beharko da ondoko gauzetarako:

Erresuma Batura esportatzeko; kasu horretan, <u>Espainiako EORI bat</u> (ES) lortu beharko da. Zenbaki hori beharrezkoa izango da, nahiz eta aduana-agente bat edo zerbitzu logistikoetako enpresa bat erabili.

Operadore bakoitzak <u>Britainia Handiko EORI</u> (GB) zenbaki bat beharko du salgaiak eramateko Erresuma Batura nahiz Erresuma Batutik. Erabakitzen badu tramiteak bere kabuz egitea, "GB" kodearekin hasten den Erresuma Batuko EORI zenbaki bat beharko du. Aldiz, erabakitzen badu aduana-agente baten bidez jardutea edo tramiteak inportatzaile britainiarraren esku uztea, ez du beharko EORI zenbaki britainiarrik. Ez da beharrezkoa erakundea Erresuma Batuan finkatzea EORI GB bat lortzeko, baina bai egin beharko du aduana-erregimenak eskatzeko, esaterako onarpen probisionala. Hori ezingo zaie aplikatu Ipar Irlandara doazen esportazioei, Ipar Irlandak aduana-batasunean jarraitzen duelako eta bere EORIekin lan egiten duelako (XI).

Europar Batasuneko <u>Operadore Ekonomiko Baimenduaren</u> akreditazioek onartuak izaten jarraituko dute Erresuma Batuan.

Derrigorrezkoa da esportatzaileen Erregistro Sisteman (<u>REX</u>) erregistratzea jatorriari buruzko komunikazioak osatzeko eta Europar Batasunean jatorria duten produktuen gaineko muga-zergak ordaindu beharrik ez izateko.

Egiaztatu salgaia ez dagoela sartuta Europar Batasunak ezarritako <u>kategoria mugatu edo debekatu batean.</u>

Aduana-deklarazioa prestatu: 2021eko urtarriletik ekainera bitartean, aduanako betebehar britainiarrak desberdinak izango dira, segun-eta salgai kontrolatuak diren ala kontrolatu gabeak:

Operadoreak posible du bere aitorpen osagarriak atzeratzea, erregistratzeko baldintzen zerrenda xehatu bat sartuz EIDR figuraren bidez (aitortzailearen erregistroetako oharra). Kontrolatuak eta zerga bereziei lotutako salgaiak (zerga bereziak): Aduanako aitorpen osoak beharko dira salgai guztietarako. Zerrenda osoa ikusi daiteke dokumentu honen C Eranskinean (138. or.).

2021eko uztailetik aurrera, salgai guztiek (kontrolatuak eta kontrolatu gabeak) aurkeztu beharko dituzte aduana-deklarazio osoak.

Bestalde, garrantzitsua da egiaztatzea esportatu nahi den produktua ez dela <u>produktu debekatu edo mugatua,</u> orduan inportaziorako lizentzia berezia beharko lukeelako.

Mugako kontrol progresiboak zenbait fasetan:

2021-I-1 2021-IV-1 2021-VII-1 . Zerga berezien eta salgai . Aurre-erregistroa hauetarako: . Segurtasun adierazpenak (ENS kontrolatuen aitorpena eta eta EXS). - Animalia-jatorriko produktu kontrola (aitorpen osoa edo guztietarako. . Aduanako deklarazio osoa (edo erraztua). sinplifikatua, baimendutako - Animalia-jatorrikoak ez diren . Kontrolatu gabeko salgaiak: agente ekonomikoen kasuan). arrisku handiko elikagaietarako. Aitorpen erraztuak (CFSP edo . Albaitaritza eta osasun EIDR), 6 hilabeteko luzapenarekin - Erregulazioaren menpeko kontrolak eta kontrol fitosanitalandareak (eta euren deribatuak). aitorpen osorako. rioak mugako postuetan. . 6 hilabeteko luzapena ordainketak egiteko. . Ez da beharko segurtasun-adierazpena (ENS eta EXS) . Ikuskapen fisikoa helmugan arrisku handiko animalia-produktuetarako eta produktu fitosanitarioetarako.

Sinplifikatu al daitezke Erresuma Batuan kokatutako Europar Batasuneko enpresentzako prozedurak, mugetako aduanak saihesteko?

Aduanako <u>aitorpen erraztuak</u> egin ahal izateko, pertsona edo entitatea Erresuma Batuan instalatu beharko da. Enpresa batek posible du izendatzea Erresuma Batuan egoitza duen <u>bitartekari bat</u> bere izenean jardun dezan erregimen sinplifikatuetarako daukan baimena erabilita. Bitartekariak ordaindu beharko lituzke muga-zergak eta BEZa.

Incoterm DDPren pean saltzen duenean, aduana-aitorpenak egiteko ardura Erresuma Batuko inportatzailearena da, baina adostu daiteke esportatzaileak aitorpena aurkeztea eta muga-zergak ordaintzea. Argi gera dadila enpresa ez-britainiar bat ezin dela izan inportazioen aitortzailea.

2021eko urtarrilaren 1etik aurrera, salgai arruntak inportatzen dituzten operadoreak prestatu egin beharko dira aduanako oinarrizko baldintzak betetzeko, esaterako inportazioen erregistro egokiak mantentzeko. Orobat erabaki beharko dute nola kontabilizatu eta ordaindu inportatutako salgaien BEZa. Orduan sei hilabeterainoko epea izango dute kontrolatu gabeko salgaien inportaziorako aduana-aitorpenak betetzeko. Nahiz eta muga-zergak hala dagokionean zor izango diren, ordainketak atzeratu egin ahal izango dira aduanako aitorpena aurkeztu arte. Ordainketak atzeratzeari buruzko informazio gehiago esteka honetan.

Beraz, uztailaren 1etik aurrera kontrol osoa aduanetan. Aitorpen osoak edo erraztuak.

Erresuma Batua urtarrilaren 1ean sartu zen Common Transit Convention (CTC) itunean.

Aitorpen osoak eta geroratuak: Salgaiak maiz inportatzen dituzten operadoreek posible dute prozedura erraztuak aukeratzea eta aduana-eskubideen <u>ordainketa geroratzeko kontu</u> bat irekitzea (DDA, ingelesezko siglen arabera). Horrek aukera ematen die mugan aitorpen sinplifikatuak aurkezteko, edo apunte bat erabiltzeko euren erregistroetan, gehi aitorpen osagarri bat. Aduanako karguak --aduanako eskubideak, zerga bereziak eta inportazioko BEZa-- salgaiak iritsi eta berehala ordaindu beharrean, DDA kontu batekin inportatzaileak posible du hilabeteko ordainagiri helbideratu bakar batekin ordaindu dezake.

Incoterms: Trantsizioaren osteko Incoterm-ak (eta garrantzitsuago dena, benetan esan nahi dutena), Erresuma Batuaren eta Europar Batasunaren arteko mugetan egiten diren mugimenduetara bideratuta daudenak, estatu kideen arteko mugimenduak baino garrantzitsuagoak bihurtuko dira. Benetako aduana-muga batekin, Incoterm batek esan dezake noren ardura den, kontratuaren barruan, 'aduanako formalitateak' burutzea; horrek, bestalde, ondoriotzat ekar dezake BEZa beste lurralde batean erregistratu eta kontabilizatu behar izatea, aduana-bulegoko agente bat kontratatzea eta "harreman" jarraitua izatea beste herrialde bateko aduana-agintariekin, eta hori guztia DDP (Delivered Duty Paid) erabili delako, DAP (Delivered at Place) erabili beharrean.

Fiskalitatea

Puntu honetan aztertuko dira nola ordaindu behar diren <u>muga-zergak</u> (Akordioan ezarritako jatorri-arauak betetzen ez dituen salgaia denean), BEZa eta zerga bereziak.

Finkatu gabeko subjektu pasibo bat (NETP, ingelesez) izango da pertsona edo entitate bat Erresuma Batuan bizi ez dena, bertan finkatu edo ezarri ez dena, eta Erresuma Batuan eratutako sozietate bat ez dena (ikusi ezarpenerako irizpideak esteka honetan). Erresuma Batuan zergak ordaindu beharra daukan edozein horniketa egiten badu, posible izango du:

Britainia Handian inskribatzea BEZaren ondorioetarako (erregistrorako webgunea).

Britainia Handiko BEZ aitorpenak aurkeztea HMRCren aurrean (Britainia Handiko Ogasuna).

Enpresa bat NETP bat denean, zerga-ordezkari bat izenda dezake. Tributu arloko ordezkaria:

Izango da BEZ britainiarraren erregistro eta kontuak eramango dituena eta dagozkion aitorpenak aurkeztuko dituena.

Operadoreak BEZ britainiarrean egin ditzakeen zor guztien erantzule solidarioa izango da

Muga-zergen ordainketa geroratua: Europar Batasuneko operadore batek posible du erabiltzea Erresuma Batuan instalatutako agente baten aduana-eskubideen ordainketa geroratuko kontua, <u>zuzeneko ordezkaritza</u> (Direct Representación) figuraren bitartez. Produktu britainiarra Erresuma Batuan sartzen denean ordaindu behar dira BEZa eta zerga bereziak.

Hobekuntza aktiboko erregimena: aukera ematen die enpresei salgaiak inportatzeko eraldatuak nahiz konponduak izateko, eta ondoren berriro esportatzeko edo merkatu nazionalean merkaturatzeko. Ezingo da eskatu ez aduana-eskubiderik ez inportazioko BEZik, salbu eta erregimeneko baldintzak betetzen ez badira edo salgaiak merkatu nazionalean merkaturatzen badira.

BEZa

Erresuma Batura esportatutako produktuak BEZa ordaintzetik salbuetsita daude Europar Batasunean. Hala ere, frogatu egin beharko da salgai hori Europar Batasunetik atera dela, eta hori Europar Batasuneko aduanek esportatzaileari ematen dioten ziurtagiriaren bidez egiten da.

<u>Erresuma Batuko gobernuaren webgunean</u> egiaztatu behar dira Erresuma Batura inportatuko den produktuari aplikatu beharreko BEZaren arauak. BEZaren Europako arauak dagoeneko ez dira aplikatzen Erresuma Batuan, salbu Ipar Irlandan, eskualde horrek Europako araudia betetzen du-eta BEZari dagokionez.

Baldin enpresa esportatzailea <u>Erresuma Batuan erregistratuta badago BEZaren ondorioetarako</u>, etapakako kontabilitatea erabil dezake inportazioko BEZerako. BEZ geroratuaren kontabilitateak aukera ematen die enpresei inportatzen dituzten salgaien gaineko BEZa kontabilizatzeko euren BEZaren aldizkako aitorpenaren bidez, BEZ hori Erresuma Batuko muga zeharkatzean ordaindu beharrean. BEZ geroratuaren kontabilitatea eskuragarri egongo da BEZaren ondorioetarako inskribatutako enpresentzat, salgaiak herrialde guztietatik inportatzeko, Europar Batasuneko herrialdeetatik barne. Posible da, halaber, <u>Inportaziorako BEZ erregimen erraztu</u> bat erabiltzea, baldin betetzen badira gobernu britainiarrak ezarritako baldintzak.

Inportaziora geroratutako BEZa (PVA, <u>Postponed VAT Accounting</u>): PVAk aukera ematen du aitorpen berean BEZa aitortu eta berreskuratzeko, aduanan ordaindu eta geroago berreskuratu beharrean. PVA aplikatzen zaie Erresuma Batutik kanpo Erresuma Batura inportatutako produktuei, eta baita ere Erresuma Batutik eta Europar Batasunetik kanpo Ipar Irlandara inportatutako produktuei. Erresuma Batuan finkatu gabeko subjektu pasiboek PVA erabil dezakete, baina norbait beharko dute euren ordezkari gisa aritzeko aduana britainiarrean eta euren aduana-deklarazioak egiteko.

Zerga bereziak estatuek erregulatzen dituzte, eta, beraz, zenbatekoa aldatu egiten da Europar Batasuneko estatu kideen artean. Horregatik ez dago funtsezko aldaketarik zerga honetan, nahiz eta Zerga Berezien Mugimenduak Kontrolatzeko Sistema (EMCS) jadanik ez den aplikatzen Erresuma Batuan. Zerga berezien kasuan, kasu batzuetan posible da ordainketa geroratura jotzea (PVA, ingelesez).

Merkataritza elektronikoa

Merkataritza elektronikoari buruzko Europako Zuzentaraua <u>jadanik ezin da aplikatu Erresuma Batuan</u>. Zuzentarau horri esker, Europar Batasuneko herrialde batean kokatutako online operadoreek posible dute salerostea Europako Esparru Ekonomiko osoan, beren jatorrizko herrialdeko arauei jarraituz besterik gabe.

Nahiz eta Akordioak zero muga-zerga eta zero kuota ezartzen duen jatorri-arauak betetzen dituzten produktuentzat, aduana-kontrol eta administrazio-prozedura berriek arazoak sor ditzakete. Hauek dira kontuan hartu beharreko alderdi garrantzitsu batzuk:

- Erantzukizunak banatzea hornitzaile, bezero eta bitartekari/bideratzaileen artean.
- Ziurtatu eskura duzula produktua Erresuma Batuan inportatzeko behar den dokumentazioa.
- Berrikusi aduana-prozedurak.
- Jakin zein diren produktuak esportatzeko eskatzen diren baldintzak.
- Esportatu beharreko produktuen aurre-jakinarazpena egin agintari britainiarrei.
- Berrikusi produktu manufakturatuentzat indarrean dauden markatze, paketatze eta etiketatze eskakizunak.
- Segurtatu ulertzen dela inportazioko BEZaren funtzionamendua.

Europar Batasunean finkatutako operadoreak (eta Erresuma Batuan establezimendurik ez duenak) BEZa ordaindu beharko du 135 GBPtik beherako bidalketetan (horniduraren BEZa, ez inportazioarena), salbu B2B salmentaren kasuan, zeinetan bezeroa BEZ zenbaki britainiarra duen enpresa bat den eta zenbaki hori Europako esportatzaileari ematen dion. 135 GBPtik gorako balioa duten bidalketen kasuan, inportazioko BEZa (eta muga-zergak eta zerga bereziak, hala badagokio) erosle britainiarrak ordaindu beharko du eta operadore logistikoak kudeatu.

Salmenta market place (OMP) baten bidez egiten denean, OMParen ardura izango da BEZa bildu eta kontabilizatzea. Baldin salmenta hori kontsumitzaile britainiarrari zuzenean egiten bazaio OMP baten bitartekaritzarik gabe, esportatzaileak BEZa erregistratu eta deklaratu beharko du Britainia Handiko Ogasunean (HMRC).

Nahiz eta aldaketa horien ondorioz 135 GBPtik beherako bidalketa gehienek ez duten ordainduko aduanan inportazioko BEZik, derrigorrezkoa izango da aduanetako aitorpenak egitea.

Ez dago aldaketarik zerga berezien kudeaketan eta ordainketan, ezta partikularren arteko transakzio ez-komertzialetan ere

Ziurtapena, normalizazioa eta egiaztapena

Akordioa ez da iristen adostasun-ebaluazioetara eta, beraz, alde bateko eta besteko fabrikatzaileek prozesu desberdinak jarraitu beharko dituzte beren produktuek helmugako agintarien oniritzia lor dezaten. Printzipio hori Erresuma Batuan (Ingalaterra, Gales eta Eskozian) merkaturatutako produktuei aplikatzen zaie, adostasun-arau britainiarren arabera. Ipar Irlandan merkaturatutako produktuek Europako adostasun-printzipioen menpe jarraitzen dute.

Araudi desberdinak daude produktu-kategoriaren arabera:

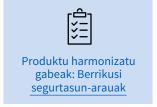

Erresuma Batuak bere adostasun-arau propioa ezarri du (<u>UKCA marka</u>). Akordioan aldi baterako epe bat aurreikusten da, zeinetan CE eta UKCA markak elkarrekin biziko diren Erresuma Batuko merkatuan. Aldi iragankor hori 2021eko abenduaren 31n amaitzen da, eta 2022tik aurrera UKCA marka baino ez da onartuko (Ipar Irlandan manufakturatutako produktuetarako izan ezik):

	Produktu-mota	Eskatutako marka
Erresuma Batuko merkaturako produktuak	21/12/31 baino lehen Erresuma Batuko merkatura sartzen diren produktuak	UKCA edo CE
	22/1/1etik aurrera Erresuma Batuko merkatura sartzen diren produktuak	UKCA
Ipar Irlandan fabrikatutako produktuak	lpar Irlandan fabrikatutako eta Erresuma Batuan merkaturatutako produktuak	CE edo CE+UKCA

Erakunde ziurtatzaile independente batek emandako UKCA marka exijituko da erakunde ziurtatzaile independente batek emandako CE marka eskatzen den kasuetan. Esteka honetan aurkituko duzu UKCA erakunde ziurtatzaileen zerrenda.

Erresuma Batuan aritzeko pertsona baimendu edo erantzule baten izendapena: Erresuma Batuko merkatuak ez ditu onartzen Europar Batasunean oinarritutako ordezkari baimenduak. Europako enpresa batek ordezkari edo pertsona baimendu bat izendatu behar (edo nahi) duenean bere produktuen erantzule izan dadin Erresuma Batuko merkatuan, ordezkari horrek Erresuma Batuan oinarrituta egon beharko du.

Ipar Irlanda, erregimen berezia

Ipar Irlandarekiko merkataritza ez da Merkataritza eta Lankidetza Akordioaren xedea, baizik eta Erretiratze Akordioan jasotako Protokoloaren xedea.

Ez dago aldaketarik Ipar Irlandarekiko merkataritzan, haren araudia Europar Batasuneko araudiarekin lerrokatuta dagoelako. Ipar Irlandarekiko ondasun-trukeak Europar Batasunaren barruko transakziotzat hartuko dira. Ez da egongo aduanako formalitaterik eta Europako BEZ araudia aplikatuko da. Arau hori aplikatuko da produktuak Ipar Irlandan edo Europar Batasunean gelditzen direnean.

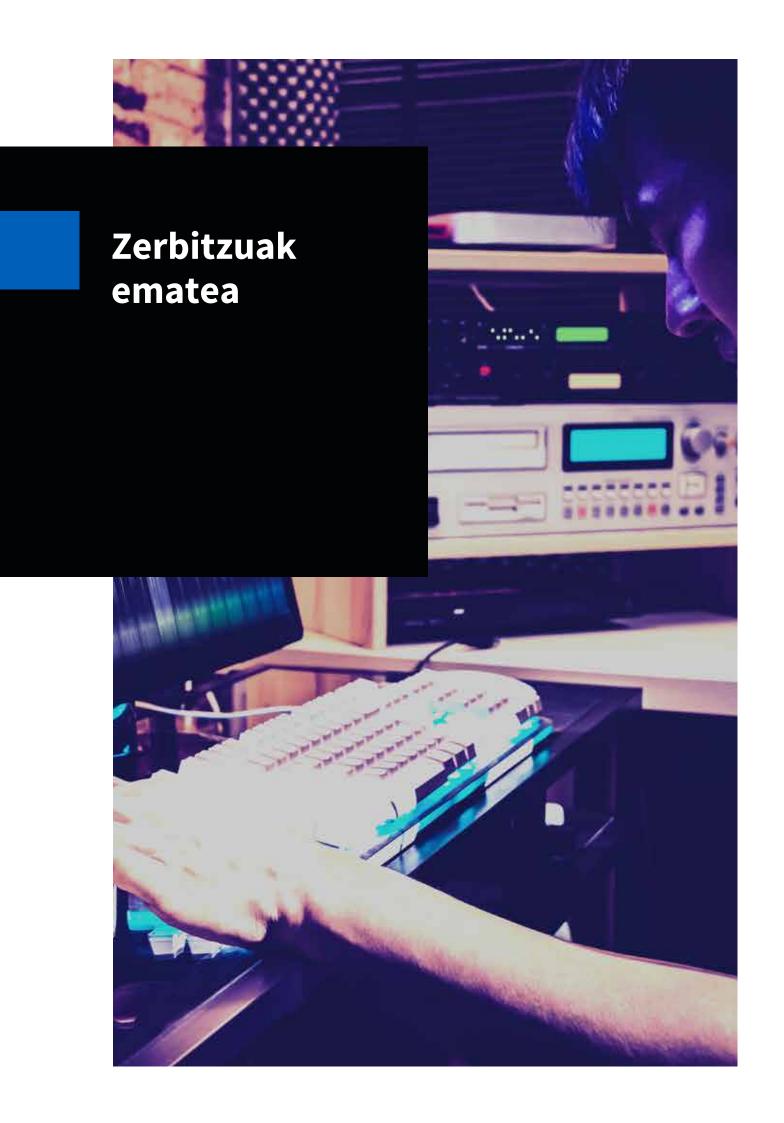
VIES web-tresna (BEZaren baliozkotzea) erabil daiteke egiaztatzeko Ipar Irlandako enpresa bat erregistratuta ote dagoen mugaz gaindiko merkataritza egiteko Europar Batasunean.

Ipar Irlandaren eta gainerako Erresuma Batuaren arteko merkataritzaren fiskalitatea arau honen bidez erregulatzen da. Arau horrek adierazten du nola kudeatzen diren aduanak, BEZa eta zerga bereziak, Ipar Irlandak Erresuma Batuarekin eta Europar Batasunetik kanpoko herrialdeekin dituen merkataritzako harremanetan.

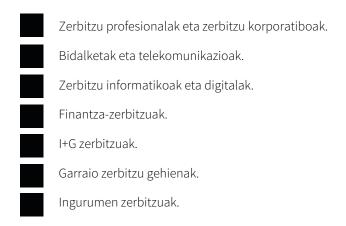

Erresuma Batua jadanik ez dago Merkatu Bakarrean. Dagoeneko ez da aplikatzen mugitze, zerbitzu emate edo finkatze askatasunik Erresuma Batuaren eta Europar Batasunaren artean eta, beraz, "passporting" delakoa (estatu kide batek emandako baimena merkatu bakar osoan jarduteko) jadanik ez da aplikatzen.

Hala ere, Merkataritza eta Lankidetza Akordioak zenbait alderdi arautzen ditu zerikusia dutenak zerbitzuak ematearekin eta mugaz gaindiko inbertsioekin, baina ez ondasunen merkataritza arautzen dutenak bezain modu anbiziotsuan.

Zein sektore barne hartzen ditu Akordioak?

Inbertsioei dagokienez, Akordioak, zerbitzuetako inbertsioez gain, orobat arautzen ditu manufaktura, nekazaritza, arrantza, energia eta lehen sektoreko beste industria batzuetako inbertsioak.

Salbuetsitako sektoreak: zerbitzu publikoak eta interes orokorrekoak, garraio zerbitzu batzuk eta ikus-entzunezko zerbitzuak.

Akordioak bereizkeriarik ezaren printzipioa finkatzen du atzerriko zerbitzu eta inbertitzaileentzat, baldin eta araudi britainiarra betetzen badute eta behar diren baimenak badituzte, hala badagokio.

Zerbitzua emateko modua nolakoa, halakoa izango da merkaturako sarrera-maila:

- 1. modua: Mugaz gaindi zerbitzu-hornitzailearen jatorriko herrialdetik (adibidez, Internet bidez).
- 2. modua: Zuzenean kontsumitzaileari, zerbitzu-hornitzailearen jatorriko herrialdean (adibidez, bidaiariei eta turistei emandako zerbitzuak).
- **3. modua:** Jomugako herrialdean atzerriko enpresa baten filial baten bidez emandako zerbitzuak.
- 4. modua: Jomugako herrialdean aldi baterako dauden pertsona fisikoek emandako zerbitzuak.

Praktikan, sarbide-maila (zerbitzu bat emateko nahiz inbertitzeko) **Erresuma Batuak eta Europar Batasunak sektore bakoitzerako** ezartzen dituzten xedapen espezifikoen araberakoa izango da. Hitzarmenak "nazio faboratuenaren klausula" jasotzen du, zeinak bermatzen duen Europako zerbitzu-hornitzaile eta inbertitzaileek posible izango dutela baliatzea Erresuma Batuak etorkizunean hirugarren herrialdeekin ezar ditzakeen sarbide-erregimen onuragarriagoak, salbu finantza-zerbitzuen kasuan, horiek hitzarmenetik kanpo baitaude.

Pertsonen joan-etorri libreari begira, muga berriak ezarri dira zerbitzu profesionalak eskaintzeko, negozio-bidaiak egiteko eta langileen joan-etorrietarako taldeko enpresen artean.

Kualifikazio profesionalak

Behin "Passporting" delakoa galdu ondoren, estatu kide bakoitzak bere irizpideen arabera onartuko ditu kualifikazioak eta tituluak. Nolanahi ere, Akordioak mekanismo bat aurreikusten du, zeinaren bidez Europar Batasunak eta Erresuma Batuak etorkizunean adostu dezaketen elkarri onartzea lanbide batzuetarako kualifikazioak, kasurik kasu.

Lege zerbitzuak

Erresuma Batuak baimena ematen die Europar Batasuneko abokatuei eskain ditzaten bakar-bakarrik beren jatorrizko jurisdikzioekin eta nazioarteko zuzenbidearekin zerikusia duten lege-zerbitzuak.

Finantza-zerbitzuak

Akordioak ez ditu bere baitan hartzen finantza-zerbitzuak; horien funtzionamendua Akordiotik kanpo erabakiko da baliokidetasun eta elkarrekikotasun printzipioetan oinarritutako aldebakarreko erabakien bidez. Erresuma Batuan egoitza esklusiboa duten finantza-erakundeek passporting eskubidea galtzen dute.

BEZa

Europako enpresa batek zerbitzua ematen dionean enpresa britainiar bati, ulertuko da bezeroa Europar Batasunetik kanpo dagoela eta, hortaz, Europar Batasunean BEZik ez daukan zerbitzu-prestaziotzat joko da. Prestazio hori BEZaren erregulazio britainiarrak arautuko du.

Enpresen arteko zerbitzu-trukean, BEZa bezeroaren estatu kidean ordaintzen da normalean. Horregatik, enpresa britainiar batek zerbitzu bat ematen dionean Europar Batasuneko enpresa bati, BEZ hori Europako enpresa kokatuta dagoen estatu kidean ordaindu beharko da, eta bezeroa izango da BEZ horren arduraduna.

Erresuma Batuak orain ez dauka zertan bete kontratazio publikoari buruzko Europako araudia, eta <u>sistema propio eta independente bat ezarri du</u>. Orain ez dauka obligaziorik eskaintzak OJEU/TEDen argitaratzeko, eta urtarrilaren 1etik aurrera <u>Find a Tender</u> izango da erreferentziazko webgunea kontratuak eta erosketa publikoa argitara emateko. Hona hemen bigarren mailako beste erreferentzia-iturri batzuk: <u>Contracts Finder</u>, MOD Defence Contracts Online, <u>Public Contracts Scotland</u>, <u>Sell2Wales</u> eta <u>eTendersNI</u>.

Europako enpresek enpresa britainiarren baldintza beretan parte hartu ahal izango dute Akordioak estaltzen dituen lizitazio-esparruetan, zeina MMAren Kontratazio Publikoari buruzko Akordioan (ACP) ezarritakoa baino haratago baitoa. Zehazki:

Zerbitzu publikoetako enpresa pribatuen kontratuak (Utilities), eskubide esklusiboak edo bereziak dituztenak.

Gasa nahiz beroa ekoitzi, garraiatu edo banatzearen ondoriozko kontratuak, bai eta sare horiek gasez nahiz berotasunez hornitzekoak.

Zerbitzu batzuen kontratazioa, hala nola Telekomunikazioekin lotutako zerbitzuak, Eraikuntza eta obra publikoko zerbitzu batzuk, Enpresentzako zerbitzu batzuk, Hezkuntza, Hotelak eta jatetxeak, F&B zerbitzuak.

Gainera, Hitzarmenak bereizkeriarik ezaren printzipioa ezartzen du lizitazio txikietara -ACPk ezarritako mugen azpitik daudenak- jotzen duten EBko enpresentzat. Orobat errazten du eztabaiden gobernantza eta konponketa AKPren xede diren kontratazio publikoko prozesuetan.

Erresuma Batua Europar Batasuneko kide izan den bitartean erraztasun eta prozesu sinplifikatu batzuk egon dira filial edo establezimendu britainiar bat irekitzeko.

Urtarrilaren 1etik aurrera,
Europar Batasuneko enpresek
hirugarren herrialdeetako
enpresen baldintza berberak bete
beharko dituzte sukurtsalak
irekitzeko Erresuma Batuan.
Gainera, Europako zuzenbideko
sozietate-figura batzuk, hala nola
Europako Societas eta Interes
Ekonomikoko Europako Elkartea,
desagertu egin dira Erresuma
Batuko araudi berritik.

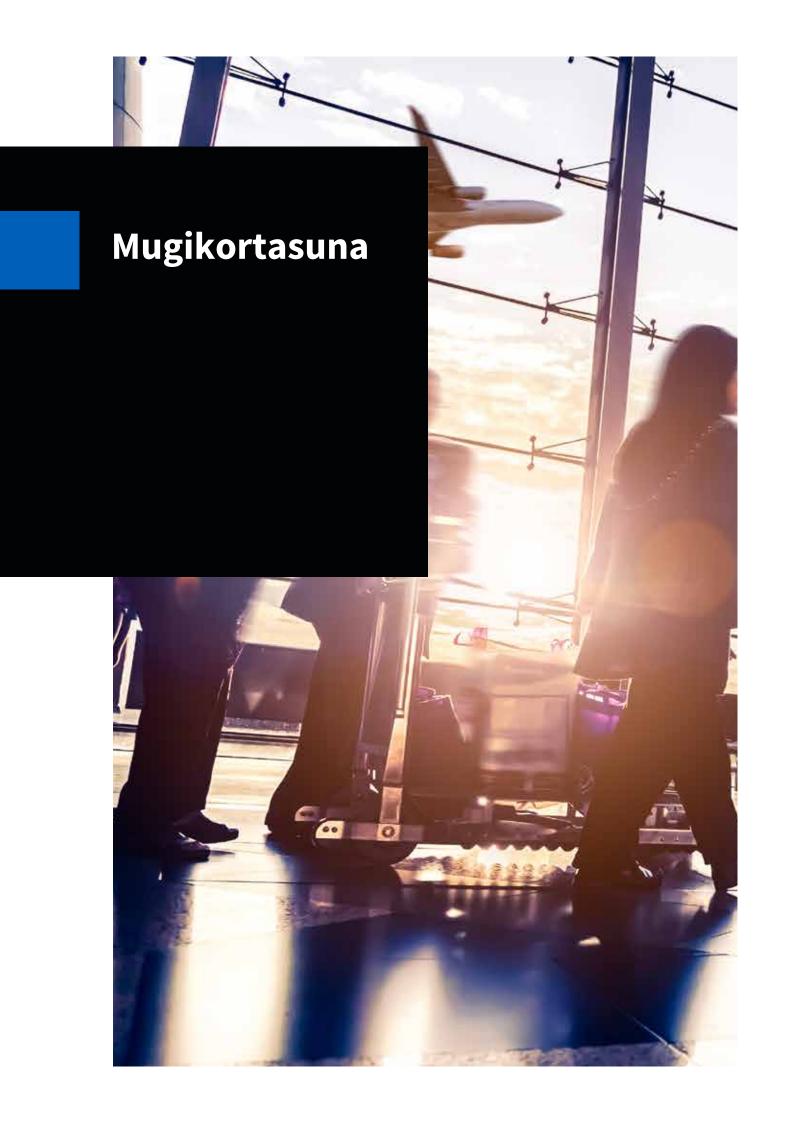
Filial britainiar bat duten enpresek egiaztatu egin beharko dute nola eragiten dieten aldaketa horiek beren sukurtsalei, eta behar diren aldaketak egin beharko dituzte, hala badagokio. Informazio gehiago nahi izanez gero, begiratu esteka honetan.

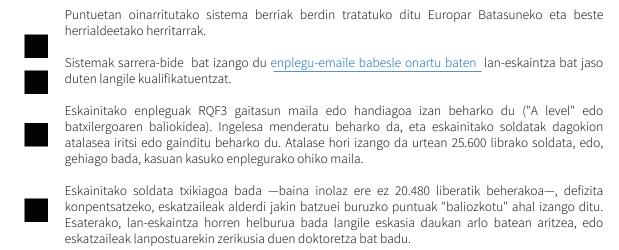

Europar Batasunaren eta Erresuma Batuaren arteko pertsonen zirkulazio libreari begira, alde bietako herritarrak daude hirugarren herrialdeetako herritarrei aplikatzen zaien migrazio-erregulazioaren mende. Txosten honetan aztertzen dira Europar Batasunetik Erresuma Batura joan nahi duten hiritarrek bete beharreko baldintzak.

Urtarrilaren 1ean sartu zen indarrean Erresuma Batuko immigrazio araudi berria, puntu-sistema batean oinarritua.

Erresuma Baturako emigrazio-gida berria:

Zein jarduera egin ditzakete Europar Batasuneko <u>negozio-bidaiariek</u> bisaturik gabe (6 hilabete arteko egonaldietarako)?

Jarduera orokorrak

Bisitari batek egin ditzakeen gauzak:

- bilera, hitzaldi, mintegi edo elkarrizketetara joan;
- hitzaldiak edo solasaldiak eman (behin bakarrik, edo sorta labur bat), baldin ez badira antolatzen ekitaldi komertzial gisa eta ez badiote etekinik ekartzen antolatzaileari;
- akordioak eta kontratuak negoziatu eta sinatu;
- azoka komertzialetara joan, bakarrik sustapen-lanetarako eta bisitariak salmenta zuzenik ez egitekotan;
- bisitak eta ikuskapenak in situ egin;
- atzerrian erabiltzeko informazioa bildu;
- bezero britainiar baten baldintzei buruzko informazioa jaso, baldin eta bezeroarentzako enkargua Erresuma Batutik kanpo egiten bada.

Enpresa barruko jarduerak

Egoitza atzerrian duen enpresa bateko langile batek egin ditzakeen gauzak:

- aholkulari eta kontsulta lanak egin.
- arazoak konpondu;
- prestakuntza eman;
- enpresa-talde bereko Erresuma Batuko langileekin barne-proiektu jakin batean trebetasunak eta ezagutzak partekatu, bezeroekin zuzenean inolako lanik ez egitekotan.

Barne-auditore batek erregelamendu edo finantza auditoretzak egin ahal izango ditu auditorearen atzerriko enplegu-emailearen enpresa-talde bereko Erresuma Batuko sukurtsal batean.

Ekintzaile potentziala: "Start-up" edo "Innovator" kategoriako erakunde abalista baten edo gehiagoren laguntza egiazta dezakeen bisitari batek posible izango du Erresuma Batura bidaiatzea, enpresa bat Erresuma Batuan sortzeko erabiliko den legezko iturri baten finantzaketa lortzeko negoziazioetan parte hartzeko.

Erresuma Baturako salgaien fabrikazioa eta hornidura: Atzerriko fabrikatzaile edo hornitzaile baten langile batek posible izango du ekipoak edo softwarea edo hardware informatikoa instalatu, desmuntatu, konpondu eta mantentzea, edo aholkularitza ematea ekipo nahiz software edo hardware informatikoari buruz, baldin erosketa edo hornidura edo errentamendu kontratu bat badu enpresa edo erakunde britainiar batekin.

Esportatzaile britainiarren bezeroak: Esportatzaile britainiar baten bezero bat enpresa horretara joan ahal izango da zerbitzu-eginkizunetan, gainbegiratzeko enpresak edo haren filialak hornitu behar dituen produktu eta zerbitzuen baldintzak, baldin bi enpresak talde berekoak ez badira. Salbuespen gisa, langileek posible izango dute hainbat bisita egitea, dagokion estaldura emateko kontratuaren indarraldi osoan.

Epe luzeagoetarako, Erresuma Batuak aukera ematen die hirugarren herrialdeetako herritarrei <u>enpresa barruko</u> <u>lekualdaketa-bisatuak</u> eskatzeko Erresuma Batuan lan egin ahal izateko bost urtean gehienez (praktiketako langileentzat, 12 hilabete), baldin hautagarritasun-baldintzak betetzen badira.

Lekualdatutako langileak:

Akordioak ez du arautzen lekualdatutako langileen araubidea, eta, beraz, langile lekualdatuek beren lan profesionala egiten duten herrialdeko gizarte segurantzari ordaindu beharko liokete dagokiona.

Nolanahi ere, Akordioak aurreikusten du, aldi baterako neurri gisa, estatu kideek posible izango dutela, Europako Batzordeari jakinarazi ondoren, aurrera jarraitzea Brexitaren aurretiko langile lekualdatuen erregimenarekin, zeinak erraztu egingo lukeen langile horiek beren jatorrizko herrialdeetan ordaintzen jarraitzea gizarte segurantzako kotizazioak. Neurri iragankor hori 15 urtera arte luza liteke.

Europako programak estatu kideentzat erreserbatuta daude. Hala ere, Europar Batasunaren onurarako bada, hirugarren herrialdeek ere parte har dezakete euretan.

Erresuma Batua Europako programetan parte hartzerakoan oinarritzat hartzen da hirugarren herrialdeek programa horietan parte-hartzeko jarraitzen duten lege-esparrua, eta ez orain dela urtebete arte Britainia Handiak estatu kide gisa zeukan parte-hartzea. Erresuma Batuaren parte hartzeko modu berri horrek printzipio hauek ditu oinarri: bidezko eta proportziozko ekarpen ekonomikoa, baliabideen kudeaketa arrazionala, tratu ekitatiboa parte-hartzaileei eta kontsulta-sistema egokia.

Erresuma Batuak programei egiten dien ekarpen ekonomikoa herrialdearen aberastasunaren arabera kalkulatzen da, eta proportzionala izango da BPGarekiko. Orobat ordainduko du "partaidetza-tasa" bat programen administrazio-gastuak estaltzeko. Gainera, Horizon Europe-ren kasuan, egokitze-mekanismo batzuk ezarri dira segurtatzeko orekatuta daudela ekarpen britainiarra eta bere erakundeentzako onura. Auditoretza eta iruzurraren aurkako neurriak ere adostu dira.

Nola programak epe luzekoak diren eta nola egonkortasuna behar duten arrakastatsuak izateko, bi aldeek erabaki dute Erresuma Batuak konpromisoa hartu behar duela parte hartzen duen programak dirauen denbora osoan.

Akordioaren negoziazioetan Erresuma Batuak eskatu zuen bost programatan jarraitzea: Horizon Europe, Euratom Research and Training programme, International Thermonuclear Experimental Reactor (ITER), Copernicus eta Erasmus. Orobat eskatu zuen sarbidea izatea European Geostationary Navigation Overlay System (EGNOS) eta EU's Satellite Surveillance & Tracking (SST) zerbitzuetara.

Azkenik, Erresuma Batuak programa hauetan parte hartzen jarraitzen du:

- Horizon Europe (2021-2027), I+Gko programa.
- Euratom Research and Training programme
- International Thermonuclear Experimental Reactor (ITER).
- Copernicus

Eta programa hauetatik kanpo geratu da:

- Frasmus
- European Geostationary Navigation Overlay System (EGNOS).

Bibliografia eta esteka interesgarriak

- Lehendakaritzaren informazio-webgunea Brexitari buruz.
- Brexit Basque Trade informazio-webgunea.
- Gobernu britainiarraren Brexit ataria.
- Gobernu britainiarraren Brexit-gida Europako enpresentzat.
- Erresuma Batura esportatzeko gida.
- Erresuma Batura esportatzeko eskuliburua.
- Erresuma Batutik inportatzeko gida.
- Erresuma Batutik inportatzeko eskuliburua.
- Aduana- eta muga-gida: Erresuma Batua-Europar Batasuna.
- Europar Batasuneko aduanen gida.
- Erresuma Baturako bidaiei buruzko informazioa.
- Europar Batasuneko Brexit-gida sektorialak.
- · Zerga Agentziaren Brexit-ataria.
- Muga-zergak, tasak eta BEZa Erresuma Batuan.
- Brexitaren ondorioak aduanan.
- Brexitaren ondorioak sozietateen gaineko zergan.
- Brexitaren ondorioak BEZean.
- Europar Batasuneko BEZ gida (ondasunak).
- Europar Batasuneko BEZ gida (zerbitzuak).
- Brexita eta zerga bereziak.
- Produktu manufakturatuen merkaturatzea (Ingalaterra, Gales eta Eskozia).
- Produktu manufakturatuen merkaturatzea (Ipar Irlanda).

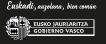

© Nazioartekotzeko Euskal Agentzia, Basque Trade and Investment, S.A.